

Svensk författningssamling

Lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter

SFS 2022:739

Publicerad
den 9 juni 2022

Utfärdad den 2 juni 2022

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, i denna lag kallad EU-förordningen.

Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU-förordningen.

Ansvariga myndigheter

Riksgäldskontoret

2 § Riksgäldskontoret är resolutionsmyndighet enligt EU-förordningen.

Frågor om åtgärder enligt denna lag prövas av Riksgäldskontoret (resolutionsmyndigheten), om inte annat följer av 4 § fjärde stycket eller 5 §.

Om Riksgäldskontoret överväger att besluta om statligt stöd under resolution enligt 4 kap. 5 §, ska Riksgäldskontoret med ett eget yttrande i saken, till regeringen överlämna frågan om huruvida åtgärden kan godtas med hänsyn till risken för direkta budgeteffekter eller för systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter.

Finansinspektionen

3 § Av artikel 2.7 i EU-förordningen följer att Finansinspektionen är behörig myndighet enligt förordningen.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt EU-förordningen.

Regeringen

4 § Regeringen beslutar i frågor om tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen enligt artiklarna 45–47 i EU-förordningen.

Regeringen fastställer, efter att Riksgäldskontoret fått tillfälle att lämna synpunkter, huruvida villkoren i artikel 45.3 a och b i EU-förordningen för

¹ Prop. 2021/22:169, bet. 2021/22:FiU32, rskr. 2021/22:321.

tillämpning av de statliga stabiliseringsverktygen är uppfyllda. I artikel 45.3 a i EU-förordningen finns bestämmelser om ytterligare samråds-skyldighet.

Regeringen ska utöva det behöriga ministeriets funktioner enligt artiklarna 3.9, 8.3 och 14.7 i EU-förordningen.

En fråga som överlämnas till regeringen enligt 2 § tredje stycket ska prövas skyndsamt.

Stödmyndigheten

5 § Beslut om förebyggande statligt stöd till centrala motparter enligt 4 kap. 1 § fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (stödmyndigheten).

2 kap. Tillämpningsprinciper

Verkställighet, handräckning, kvarstad och betalningssäkring

1 § Under den tid resolution pågår får utmätning eller annan verkställighet enligt utskökningsbalken inte äga rum mot den centrala motparten. Handräckning enligt lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. får inte ske.

Under den tid resolution pågår, får inte heller beslut om kvarstad eller betalningssäkring meddelas mot den centrala motparten.

Avtal om finansiering

2 § Riksgäldskontoret får, för stabilitetsfondens räkning, ingå avtal om finansiering för att tillgodose tillfälliga behov av likviditet och i syfte att säkerställa en ändamålsenlig användning av resolutionsverktygen med en resolutionsmyndighet, ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet, myndighet med förvaltningsbefogenheter eller ett finansieringsarrangemang för krishantering av centrala motparter i ett annat land.

Riksgäldskontoret får, för stabilitetsfondens räkning, ingå avtal om finansiering av en resolutionsåtgärd, eller en åtgärd som bedöms vara likvärdig, i ett annat land med en resolutionsmyndighet, ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet, myndighet med förvaltningsbefogenheter eller ett finansieringsarrangemang för krishantering av centrala motparter i det andra landet. Ett sådant avtal får ingås först efter regeringens godkännande.

Bestämmelser om stabilitetsfonden finns i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden.

Särskilda bestämmelser för aktiebolag

3 § När resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer tillämpas ska aktiebolagslagen (2005:551) och lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbudanden på aktiemarknaden inte tillämpas i de delar som motsvarar

– artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbudanden, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23,

– Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23,

– artiklarna 49, 58.1, 68.1–68.3, 70.2 första stycket, 72–75 och 79–81 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 av den 14 juni 2017

om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23, eller

– avdelning II, kapitlen I–II och IV om gränsöverskridande ombildningar i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23.

4 § Om Riksgäldskontoret har förelagt en central motpart att emittera nya aktier i syfte att kunna använda förlustfördelningsverktyget i EU-förordningen, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i 7 kap. 20 § första stycket eller 55 a § första stycket aktiebolagslagen (2005:551). Kallelsen får dock inte utfärdas senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 7 kap. 16 § andra stycket aktiebolagslagen om aktieägars initiativrätt och i 7 kap. 28 § tredje stycket samma lag om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt denna paragraf.

5 § Om styrelsen i en central motpart tar emot eller upprättar ett förslag till stämmobeslut om likvidation enligt 25 kap. 3 eller 4 § aktiebolagslagen (2005:551), ska den underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om förslaget.

Om den centrala motparten är försatt i resolution eller om Riksgäldskontoret inom sju dagar från det att myndigheten tog emot en sådan under rättelse meddelar styrelsen att den centrala motparten ska försättas i resolution, får kallelse inte utfärdas till en bolagsstämma där frågan om likvidation av den centrala motparten ska prövas.

6 § Om ett ärende eller mål enligt 25 kap. 11, 12, 17 eller 21 § aktiebolagslagen (2005:551) avser en central motpart, ska Bolagsverket eller domstolen fullgöra underrättelseskyldigheten enligt artikel 75.2 i EU-förordningen. Detsamma gäller om ett ärende inletts på annat sätt än genom en ansökan.

Särskilda bestämmelser för ekonomiska föreningar

7 § Om styrelsen i en central motpart bedömer att frågan om likvidation bör läggas fram för föreningsstämmans prövning enligt 17 kap. 3 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, ska den underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om detta.

Om den centrala motparten är försatt i resolution eller om Riksgäldskontoret inom sju dagar från det att myndigheten tog emot en sådan under rättelse meddelar styrelsen att den centrala motparten ska försättas i resolution, får någon kallelse till stämman inte utfärdas.

8 § Om ett ärende enligt 17 kap. 11 eller 16 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar avser en central motpart, ska Bolagsverket eller domstolen fullgöra underrättelseskyldigheten enligt artikel 75.2 i EU-förordningen. Detsamma gäller om ett ärende inletts på annat sätt än genom en ansökan.

3 kap. Avslutande av resolution, konkurs och likvidation

Avslutande av resolution

1 § När det inte längre finns behov av att vidta några ytterligare åtgärder för att uppnå resolutionsmålen, ska Riksgäldskontoret avsluta resolutionen.

Riksgäldskontoret ska inom rimlig tid efter att resolutionen har avslutats ansöka om att den centrala motparten ska försättas i konkurs eller gå i likvi-

dation. Detta gäller dock inte om syftet med resolutionsåtgärderna är att den centrala motparten ska drivas vidare.

En konkursansökan av Riksgäldskontoret enligt andra stycket ska vid prövningen behandlas som en ansökan av gäldenären enligt 2 kap. konkurslagen (1987:672).

I EU-förordningen finns bestämmelser om att Riksgäldskontorets befogenheter i vissa fall kvarstår även efter att resolutionen har avslutats.

Konkurs och likvidation

2 § Bestämmelser om insolvensförfaranden mot en central motpart finns i artikel 75 i EU-förordningen.

Om Riksgäldskontoret inom sju dagar från det att myndigheten tog emot en underrättelse enligt artikel 75.2 i EU-förordningen meddelar tingsrätten att den centrala motparten är försatt eller ska försättas i resolution, ska konkursansökan avvisas.

4 kap. Statligt stöd

Förebyggande statligt stöd

1 § Om det behövs för att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet i Sverige, får förebyggande statligt stöd lämnas genom garantier till en central motpart som är auktoriserad i Sverige enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Förebyggande statligt stöd får även lämnas genom garantier till Riksbanken för återbetalning av likviditetsstöd som banken lämnar till en central motpart.

2 § Förebyggande statligt stöd till en central motpart enligt 1 § lämnas efter att avtal om stöd har ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare.

Garantier enligt 1 § andra stycket får lämnas efter överenskommelse mellan Riksbanken och regeringen eller stödmyndigheten.

3 § Förebyggande statligt stöd enligt 1 § får bara lämnas för fortsatt verksamhet i en central motpart som är livskraftig. Stödet ska vara tillfälligt och stå i proportion till omfattningen av den allvarliga störningen. Stödmyndigheten ska inför ett beslut om förebyggande statligt stöd låta göra en värdering av den centrala motparten motsvarande den värdering som ska göras enligt artiklarna 24.2, 25 och 26 i EU-förordningen.

4 § Stödet enligt 1 § ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås.

Staten ska tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Om det finns synnerliga skäl får avsteg göras från bestämmelserna om avgifter i 6 kap. 4 § budgetlagen (2011:203).

Statligt stöd under resolution

5 § Om det behövs för att motverka allvarliga negativa effekter på stabiliteten i det finansiella systemet och för att resolutionsverktygen ska kunna

tillämpas mer effektivt, får Riksgäldskontoret i likviditetsstödjande syfte besluta att

1. ge lån till en central motpart i resolution eller ett broinstitut, eller
2. utfärda garantier avseende tillgångar och förpliktelser för en central motpart i resolution eller ett broinstitut.

Särskild hänsyn ska tas till om åtgärden behövs för att förhindra eller begränsa spridningseffekter.

Åtgärderna får även beslutas i förhållande till en köpare vid tillämpning av försäljningsverktyget.

6 § Statligt stöd under resolution enligt 5 § lämnas efter att avtal om stöd har ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare.

7 § Statligt stöd under resolution enligt 5 § får lämnas bara om Riksgäldskontoret fastställer att det finns ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten.

Riksgäldskontoret ska

1. inhämta Finansinspektionens bedömning av om det finns ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten, och
2. ge Riksbanken möjlighet att lämna sin bedömning av om det finns ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten.

Riksgäldskontoret ska underrätta regeringen om att myndigheten har fastställt att det finns ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten och även ange grunderna för detta.

8 § Stödet enligt 5 § ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås.

Staten ska tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Om det finns synnerliga skäl får avsteg göras från bestämmelserna om ränta och avgifter i 6 kap. 4 § budgetlagen (2011:203).

Ersättning till stödmyndigheten och Riksgäldskontoret

9 § Stödmyndigheten har rätt till ersättning för förvaltningskostnader som uppkommit i samband med stöd enligt 1 §.

10 § Riksgäldskontoret har rätt till skälig ersättning för kostnader och utlägg som uppkommit i samband med resolutionsåtgärder enligt EU-förordningen och för sådana kostnader och utlägg som uppkommit i samband med beslut om stöd under resolution enligt 5 § och åtgärder för att lämna sådant stöd.

Bestämmelser om finansiering

11 § I lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden finns bestämmelser om finansiering av åtgärder och ersättning som avses i 1, 5, 9 och 10 §§ och i EU-förordningen.

5 kap. Samarbete och informationsutbyte

Uppgiftsskyldighet för en central motpart

1 § En central motpart ska lämna de uppgifter till regeringen, Riksgäldskontoret och stödmyndigheten som de behöver för sin verksamhet enligt denna lag.

Tystnadsplikt

2 § Den som deltar eller har deltagit i verksamhet som rör statligt stöd till en central motpart enligt 4 kap. får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon genom sitt deltagande fått veta om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, ekonomiska eller personliga förhållanden eller om planering och förberedelser för eller hantering av framtida krissituationer.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Samarbete och informationsutbyte mellan myndigheter och inom Riksgäldskontoret

3 § Riksbanken och Finansinspektionen ska på Riksgäldskontorets eller stödmyndighetens begäran lämna de uppgifter som respektive myndighet behöver för sin verksamhet som rör statligt stöd till en central motpart enligt 4 kap. Inom Riksgäldskontoret gäller motsvarande uppgiftsskyldighet för den del av myndigheten som inte bedriver verksamhet enligt denna lag, gentemot den del av myndigheten som bedriver den verksamheten.

4 § Riksbanken, Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Finansinspektionen ska samarbeta och utbyta information med varandra i frågor som rör statligt stöd till en central motpart enligt 4 kap. Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Finansinspektionen ska också samarbeta och utbyta information med varandra och med motsvarande myndigheter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i frågor som rör finansiering enligt 2 kap. 2 §.

Riksgäldskontoret ska lämna regeringen de uppgifter som regeringen behöver i fråga om finansiering enligt 2 kap. 2 §.

5 § Stödmyndigheten ska underrätta Finansinspektionen ifall en central motpart inte fullgör sina skyldigheter enligt avtal ingångna med stöd av 4 kap. 2 §.

Upplysningar till konkursförvaltare och likvidator

6 § Om en central motpart som har varit föremål för resolution försätts i konkurs, ska Riksgäldskontoret på begäran av konkursförvaltaren för den centrala motparten lämna de upplysningar som konkursförvaltaren behöver för att upprätta konkursbouppteckningen enligt 7 kap. 13 § konkurslagen (1987:672) och förvaltarberättelsen enligt 7 kap. 15 § samma lag.

Om en central motpart som har varit föremål för resolution går i likvidation, ska Riksgäldskontoret på begäran av likvidatorn för den centrala motparten lämna de upplysningar som likvidatorn behöver för att genomföra likvidationen.

6 kap. Rätt att meddela föreskrifter

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om vill-

kor för stöd enligt 4 kap. och föreskrifter om sådana avtal som avses i 4 kap. 2 och 6 §§.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådan uppgiftsskyldighet som avses i 5 kap. 1 §.

3 § Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i 1 kap. 3 § andra stycket.

7 kap. Överklagande och beslut som ska gälla omedelbart

1 § Riksgäldskontorets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Riksgäldskontorets beslut enligt 2 kap. 2 § får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Regeringens och stödmyndighetens beslut enligt denna lag får inte överklagas.

2 § Riksgäldskontoret och Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om krisförebyggande åtgärder enligt EU-förordningen eller förelägganden som meddelats med stöd av förordningen ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 12 augusti 2022.

På regeringens vägnar

MORGAN JOHANSSON

MAX ELGER
(Finansdepartementet)